

Door Weer en Wind

Nacht van de
Kleiputten

Natuurpuntfeest

Dag van de Natuur

Fotoreportage
Grote zoogdieren

4 seizoenen
4 maal puur genieten
zaaien stekken kweken

Kweektunnel
Culti'Abris™ Luxe

Vanaf
€ 799

Franco
aan huis geleverd

Beluchting mogelijk via de zijwanden

TOPKWALITEIT

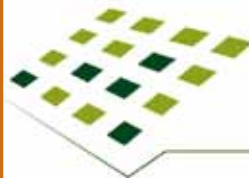
- 3 m x 4 m x H 2,4 m € 799
 - 3 m x 6 m x H 2,4 m € 999

Word fan &
krijg de primeurs
facebook.com/ACDserres

ACD
Zwaikomstraat 22
8800 Roeselare
tel. 051/24 25 26
www.acd-serres.be
info@acd.be

Dé specialist in fotovoltaïsche installaties

solar invest

UW ENERGIE VOOR DE TOEKOMST

- ♦ Wij verstrekken deskundig advies
- ♦ Wij bezorgen u een op maat gemaakte offerte
- ♦ Wij staan garant voor een professionele installatie
- ♦ Wij verzorgen voor u de subsidieaanvragen

Tuinsappen
Lombarts Calville

De geperste zaligheid

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1, 8902 Voormezele (leper)
lombartscalville@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

Sap van eigen fruit

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

NIEUWBOUW en VERBOUWINGEN
 VLOEREN – FAÏENCEN
 WONINGEN WATER EN WINDDICHT
 AFGEWERKTE WONINGEN
 DUURZAAM BOUWEN

Algemene Bouwonderneming
Erik DEBAL B.V.B.A.

Verbrandhofstraat 130
 8800 Roeselare
 tel. 051 20 83 41
 fax 051 21 14 59

erikdebaltvba@skynet.be
www.debalerik.be

Na de zomerstilte

Na de uitbundige drukte in het voorjaar lijkt het vogelkoor en gekrijs van bedelende jongen ineens verstomd. Wel hier en daar nog een zuchtje, maar grotendeels is het alsof ze door de zomerhitte zijn opgeslokt of schijnbaar in groten getale verdwenen. Enkele verstokte blijvers niet te na gesproken, zoals de groene kikkers in de omliggende tuinvijvers, die zich luidruchtig met elke brommende grasmaaier willen meten. Waarna het weer stil wordt.

Deels hebben we dit te danken aan de grote zomerverdwijntruc van ons, westerlingen, die om te kunnen uitblazen, in drommen deelnemen aan de jaarlijkse, vaak hectische vakantie-exodus. Om vaak zelf als rustverstoorders elders weer op te duiken. Het is natuurlijk iedereen van harte gegund om te kunnen kiezen tussen eens thuis relaxen, een dolce far niente of ons op reis te ontspannen. Waarna we er met opgeladen batterijen weer tegenaan kunnen gaan. Vergis ik me, maar bestaat die vrijwillige keuze bij dieren?

Voor velen van hen is zomerrust een soort retraite, een letterlijk terugtrekken uit het gewoel, om discreet weer in optima forma te raken voor een risicovolle herfsttrek, niet echt een plezierreisje. Anderen proppen zich vol om met voldoende vetreserves een lange winterslaap in te gaan of leggen eigen voorraden aan om te overleven tijdens de barre winterperiode.

Ondertussen is hun massale exodus weer gestart, voor ons een zoveelste natuurfenomeen om sprakeloos van te worden. Met een staalkaart van soortenrijkdom die over ons heen komt. Een voor-smaakje hiervan kregen we deze zomer al met het verrassend talrijk en bont gezelschap van dagvlinders. De tuintellingen begin augustus waren overweldigend, een deugdlopende opsteker waar ook de media aandacht voor hadden.

In dezelfde maand haalde onze eigenste natuur nog maar eens het hoofdnieuws. Echt niet wegens nieuwsschaarste: er viel helaas ook meer dan voldoende dramatisch wereldnieuws te rapen. Het klonk als een herademing: de galopperende vermindering aan biodiversiteit was in West-Europa voor het eerst tot staan gebracht of minstens afgeremd. Beginnen de vele inspanningen op dit gebied resultaat af te werpen? Je kunt er zeker ook zelf een duwtje aan geven door in beeld te brengen wat van die rijkdom in Mandelstreek te vinden is, 4 seizoenen lang. Met die fotozoektocht naar natuur in eigen streek willen we iedereen bereiken om meer voeling met die natuurrijkdom te krijgen. De natuurlijke schoonheid ontdekken betekent gelijk meer zorg ervoor dragen. Een opwaartse spiraal voor meer kwaliteitsvolle natuur vlakbij. Dan krijgen we extra redenen tot feesten met de zestigste ver-

jaardag van Mandelstreek in 2014. Op onze website, maar verder nog in dit nummer, vind je alle info voor deelname.

Al in deze septembermaand kan je 2 keer een feestneus opzetten. Voor het eerst organiseren we een Nacht van de Kleiputten, een speciale omwille van het twintig jaar beheren van het reservaat. Het accent ligt vooral op de weinig bekende nachtactieve bewoners van het gebied. Iedereen welkom op de avondactiviteit, waarvan je alle info verder in dit nummer vindt. Er is een tentenkamp in de boomgaard vlakbij voor wie er wil overnachten. Tijdens datzelfde weekend, op zondag 15 september, is er het Natuurpunt Feest in het Domein Paddenbroek te Gooik. Op dit gezinsfeest met veel animatie is iedereen welkom van 10 tot 17 u. Een handig opstapje: uit elke provincie er is een speciale busdienst voorzien, met in West-Vlaanderen 2 opstapplaatsen. Via de website vind je waar en hoe je nog snel een plaatsje kan reserveren. Niets dat ons daarna nog van een boeiende herfst kan afhouden!

Piet Desmet

Inhoud

Na de zomerstilte	pag. 3	JNM startdag	pag. 15
<u>Aankondigingen:</u>		<u>Natuurbeheer</u>	
Cursus muizenissen en uilenballen	pag. 4	Nwbwkast zkt mn&vr sichtvlk	pag. 16
Nacht van de Kleiputten.....	pag. 5	Huiszwaluwen in Mandelstreek	pag. 17
Elektrische mobiliteit	pag. 6	Broedresultaten steenuil 2013	pag. 18
Natuurpunt feest	pag. 7	Ringen van jonge steenuiltjes in Meulebeke	pag. 19
Voedselbos Merkem	pag. 7	<u>Kleiputtennieuws</u>	
Observatie van najaarstrek	pag. 7	Zomerwerkdag	pag. 19
Dag van de natuur	pag. 8	<u>Natuursprokkels</u>	
Paddenstoelenwandeling Wijnendaelebos	pag. 8	Omsingeld door egels	pag. 20
Grote carnivoren en herbivoren in Europa	pag. 9	<u>Close-up:</u>	
Hoe waarnemingen inventariseren?	pag. 10	Vogelmuur	pag. 21
<u>Voorbije activiteiten</u>		Waarnemingen	pag. 22
Vroegochtendwandeling in het Vierkavenbos	pag. 11	Personaliala	pag. 22
<u>Activiteitenkalenders</u>	pag. 12	Colofon	pag. 22

Cursus Muizenissen en Uilenballen

06/09/13 19:30 Muizen en spitsmuizen: de verschillende soorten die bij ons voorkomen worden voorgesteld in *'t Achterhuis, 's Gravenstraat 14, Roeselare*

20/09/13 20:30 Onderzoek met inloopvallen: welke soorten kunnen we vinden in de *Kleiputten van Rumbeke*

27/09/13 19:30 Pluizen van braakballen: we onderzoeken wat de prooidieren waren van een aantal uilen in de *bibliotheek van Ingelmunster, Schoolstraat 35*

Inschrijven via

<https://sites.google.com/a/natuurpunt.be/cursus-zoogdieren-west-vlaanderen/home>

per avondsessie = €6 voor leden, €8 voor niet-leden

Extra (gratis):

14/09/13 09:30 Eikelmuissymposium in hoeve te Coucx, Marionetten 12, Kortrijk

14/09/13 18:00 inloopvallenonderzoek tijdens de Nacht van de Kleiputten, Babilliestraat, Rumbeke

29/09/13 10:00 Diersporenwandeling in Wallemote, Izegem

12/10/13 20:00 inloopvallenonderzoek tijdens de Nacht van de Duisternis, Wallemote, Izegem

NACHT VAN DE KLEIPUTTEN

14 september 2013

Parking Babilliestraat, Rumbeke

2010 was het jaar van de biodiversiteit. Toen werden een aantal telacties op touw gezet, zoals "Tel mee tot 2010" en de 1000-soortendag. Geïnspireerd hierdoor hebben we vorig jaar in onze afdeling dan **24u natuur** georganiseerd, waarbij we in een beperkte tijdspanne verschillende planten en dieren determineerden in Rumbeke. Hierop voortbouwend willen we ons nu focussen op het nachtleven (letterlijk) en dan nog enkel rond de kleiputten.

18:00 klaarmaken van de boomgaard als kampeersite

19:00 opening bar (wel je eigen avondmaal meebrengen)

20:00 start **workshops**:

- Muizenonderzoek met inloopvallen
- Cameraval voor alles wat beweegt
- Nachtvinders met lichtval
- Vleermuizen met batdetector

22:00 JNM nachtspel

07:30 gratis ontbijt voor de kampeerders

09:00 alles netjes opruimen

Elektrische mobiliteit: werk mee aan de natuur van morgen

Gratis infoavond over elektrische rijden op groene energie - do 5 december 2013 - 19u tot 22u

georganiseerd door Natuurpunt ism EV-Point

Is elektrisch rijden iets voor jou?

Lig jij ook wakker van de gevolgen van CO2 op de natuur? En leg jij per dag met de auto minder dan 150 kilometer af? Dan is een elektrisch rijden op groene energie iets voor jou. Tijdens de gratis infoavond in jouw buurt nemen we al je twijfels weg, kan jij alle vragen stellen en maak je een eerste rit met een elektrisch voertuig.

Voordeel voor de natuur

Duizenden vrijwilligers zetten zich dagelijks in voor de natuur in Vlaanderen. Helaas zijn de effecten van de klimaatverandering meer en meer zichtbaar in onze natuur. Ook daar wil Natuurpunt, samen met partner [EV-Point](#) een oplossing aanreiken. Denk eens na: als je je eigen laadpaal koppelt aan je zonnepanelen, dan rijd je volledig CO2-vrij én gratis.

Jouw voordeel

Niet alleen voor de natuur, maar ook voor Natuurpuntleden is er een voordeel aan verbonden.

- Natuurpunt leden krijgen 4% korting bij aankoop van een EV-Point home charger.
- Ook krijgt een Natuurpunt lid 4% korting op de oplaadprijs met de EV-pass, de 'elektrische tankkaart' voor publieke EV-Point oplaadpunten. Bovenop de 20% korting, die elke EV-Pass houder geniet.

Schrijf je nu in op <http://www.natuurpunt.be/EVparticulier> of via petra.beeckx@natuurpunt.be. Vermeld je naam, de datum en de locatie. Deelnemen is GRATIS, maar de plaatsen zijn beperkt.

De infoavond gaat door op do 5 december 2013 in het Provinciaal Noord-Zuid Centrum (Zaal 4), Hugo Verrieststraat 22, 8800 Roeselare. Meer info via Petra Beeckx op 0490-58 81 22.

Programma

• 19u00 - 20u00	ontvangst + proefritten
• 20u00 - 20u15	intro Natuurpunt
• 20u15u- 21u00	elektrische mobiliteit: de voordelen, mogelijkheden & uitdagingen
• 21u15 - 22u00	vragenronde

Natuurpunt FEEST
rond de Kesterheide
DOMEIN PADDENBROEK • GOOIK

Zondag 15 sept 2013

Zaterdag 14 sept • FOLKFESTIVAL
Zondag 15 sept • FEEST
10u - 17u • GOOIK
Tongsnijders' Avonturenpad
KOESTERKERMIS
SPINNENSAFARI / KIJKPOST TREKVOGELS
PADDENSTOLEN / INITIATIE IMKERS
Kesterheide wandeling / Natuurfotografen
ZONHORIA NATUUR-THEATER
STROBALEN PIRAMIDE / NESTKASTJES TIMMEREN
Concert, Geest van de Kesterheide

www.natuurpunt.be/FEEST

BEZOEK SAMEN MET WMF...

HET VOEDSELBOS VAN MERKEM

Voor sommigen is een voedselbos een manier om dichterbij de natuur en meer zelfvoorzienend te leven. Voor anderen is een niche met mogelijkheden voor onze toekomstige voedselvoorziening met respect voor de grenzen van ons ecosysteem.

Vier jaar geleden startte Diderik Claerebout in Merkem een permacultuur voedselbosproject. Door experiment heeft hij ondertussen al heel wat knowhow opgedaan over ontwerp, aanleg en mogelijke planten in zo'n voedselbos.

U kunt, samen met WMF, een door geleide wandeling door dit voedselbos meemaken op zaterdag 14 september 2013. Het bezoek start om 10u (duur : 2u)
De rondleiding kost 5 euro, inclusief een afsluitend voedselboshapje en -drankje.

Ter plekke kunnen ook een typische permacultuurgewassen voor een schappelijke prijs verkregen worden. Sommige daarvan zijn in de handel zeer moeilijk te vinden.

Interesse? Schrijf je snel in via katty.de.wilde@wmfkoepel.be (050.707.107)

Uw inschrijving is definitief na storting van 5 euro op rek.nr. BE58 0012 7690 6279

Wij zorgen er ook voor dat mensen kunnen opgepikt worden aan het station van Diksmuide.

Laat ons dus ook weten of je met eigen vervoer gaat of met openbaar vervoer.

Zondag 6 oktober: Observatie van Najaarstrek

Vogeltrek is iets die velen fascineert. Het zien van groepen trekvogels die overvliegen is voor mij een waar genot. Daar vogeltrek niet voorspelbaar is en erg weersafhankelijk hebben we vooraf geen vaste bestemming gepland. Mooi weer met oostelijke wind is steeds goed voor trek van roofvogels en zangvogels. In dit geval kunnen we post vaten op de Geitenberg te Kooigem. Op deze trektelpost hebben de mensen van de Vogelwerkgroep Zuidwestvlaanderen reeds heel wat mooie waarnemingen gedaan. Bij goede wind uit westelijke wind is het dan weer goed om zeevogels te observeren. Cap Griz Nez is een uitstekende plek om de najaarstrek van zeevogels te bewonderen. Doordat de 'neus' ver in zee reikt kan men de vogels relatief dicht observeren. Ideaal is een stevige west-noordwestenwind waardoor de zeevogels die door het kanaal trekken naar de kust worden gedreven. Het programma van de dag zal dus van het weer afhangen. Bij goede trek blijven we lang ter plaatse turen en is een klapstoeltje wel handig. Bij minder goede vogeltrek doen we een natuurgebiedje in de omgeving. Dus ieder op post want het wordt een dag vol verrassingen!!!

- Vertrek: 08u00
- Meenemen: warme en best winddichte kledij, wandelschoenen ,verrekijker en eventueel telescoop

tekst en foto's: Koen Vandepitte

Dag van de Natuur: leef je een dag uit in de Kleiputten op zaterdag 16 november

Even landelijk de tel kwijt geraakt, maar in ons reservaat zijn we aan de 21ste editie toe. Goed voor een volwassen monument voor alle werkvrijwilligers die al jaren hun schouders onder die doe-dag steken. We plooiën niet maar vliegen er samen met JNM en Gezinsbondleden met veel goesting weer in. Ook Roeselare en het Stad-Land-schap 't West-Vlaamse Hart trekken mee deze Dagen van de Natuur.

We gaan weer aan de slag met maaien, snoeien en kappingen. Veel transport moet gebeuren richting takkenwallen. De knotwilgen krijgen een onderhoudsbeurt, en mogelijk kan er nog wat graafwerk bijkomen. Het succesvol inzetten van een Haflingerpaard vorig jaar is opnieuw voor herhaling vatbaar. Op zoek naar excuses? Dat wordt lastig met deze 15 goede redenen om er bij te zijn, en waarvoor het werk thuis een keertje kan wachten.

1. Een enig stukje natuur vlakbij wordt er beter van
2. Prima gelegenheid om je eens fysiek te meten
3. Heerlijke soep en veggie-maaltijd waar Rita ons op vergast
4. Ook voor kinderen en hun ouders hebben we passend werk
5. Gezellige werksfeer onder gezellige mensen
6. Zeer gesmaakte rustpauzes om bij te praten
7. Handwerk of machinewerk, licht of zwaar, het kan hier allemaal
8. Ideaal als MOS-project voor tiener-studenten
9. Medewerkers kunnen hun houtvoorradje reserveren
10. Je ontdekt er ideeën om je eigen tuin natuurvriendelijke te beheren
11. Ook voor eigen drank hoeft je niet te zorgen
12. Je levert werk dat onbetaalbaar is
13. Een Haflingerpaard aan het werk zien om stammen te versleuren
14. Er is een attentie voor alle jonge deelnemers
15. Een verrassende waarneming in het moeras is nooit uitgesloten

Helemaal overtuigd? Wil dan een seintje geven bij de conservators dat je erbij kan zijn.

Zelfs al heb je maar een halve dag vrij, even welkom!

Piet Desmet: zie bij Colofon p.22

Dirk Vandewalle: de.wijze.eik@skynet.be

Praktisch:

We starten om 9u, toegang via de reservaatparking langs de Babilliestraat

Einde werken rond 16u.

Wij zorgen voor werkgerief, handschoenen, drank en warm middagmaal.

De gemeente sluit voor alle deelnemers een ongevallenverzekering af.

In het kader van deze dagen zal ook een boomplanting plaatsvinden. De precieze locatie is bij het ter perse gaan nog niet bekend. Dit zal wellicht op zondag 17 november plaatsvinden in de voormiddag. Zodra er meer info beschikbaar is, lees je dit op onze website.

De conservators Dirk en Piet

Paddenstoelenwandeling Wijnendaelebos

Wie mee wil genieten van de vormen – en kleurenpracht van het paddenstoelenrijk kan zaterdag 19 oktober in zijn agenda aanvinken. Je brengt best een loupe en eventueel een spiegelje mee.

Geïnteresseerden kunnen ook deelnemen aan de wandelingen georganiseerd door mycologia West-Vlaanderen.

© Johan D'haenen

Gele trilzwam

Mycologia Zuid-West-Vlaanderen

Aangesloten bij Natuur.koepel vzw
Secretariaat Jan Breydellaan 94 8500 Kortrijk

Maandelijkse paddenstoelentochten in 2013

Zoeken naar paddenstoelen, schimmels en andere zwammen op woensdagnamiddag

18 september Zwammen in Vloetenveld te Zedelgem

Gids: Christine Hanssens
Afspraak: 13u30' parking van de Colruyt St Laurentiusstraat nr.32 te Zedelgem.

2 oktober Heerlijke paddenstoelen in de Heerlijkheid Hemsrode te Anzegem

Gids: Christine Hanssens
Afspraak: 13u30' aan de kerk van Anzegem

16 oktober Gansse dag zoeken naar zwammen te Maubray (Flines)

Gids: Christine Hanssens
Afspraak: 9u Nee De Steenoven Schaapsdreef 29 Kortrijk

30 oktober Paddenstoelenweelde in Koekelarebos

Gids: Jimmy Desmet
Afspraak: parking domein in de Litterveldstraat

6 november Herfstpaddenstoelen in het 3 lotenbos te Geluvelde

Gids: Christine Hanssens
Afspraak: 13u30' aan de kerk van Geluvelde (plaats)

4 december Paddenstoelen in het Provinciedomein 't Veld te Ardoois

Gids: Jimmy Desmet
Afspraak: 13u30' op de Parking van het Domein

Grote carnivoren en herbivoren in Europa!

In de paasvakantie van dit jaar zijn we met een groep Natuurpunters in Spanje op stap geweest met Topgids Jan Kelchtermans en zijn kompaan Karl Van Ginderdeuren op zoek naar 3 fantastische dieren waarvan we hier in ons Belgenland alléén maar van kunnen dromen.

Onze dromen zijn in Spanje werkelijkheid geworden want we hebben lynx, wolven en beren kunnen spotten. Het slechte weer kon ons niet dwarsbomen om ademloos te genieten bij het spelen van wolven, het katachtig springen van een lynx en het rennen in typische berenpas van bruine beren in de prachtige Narcea valleien.

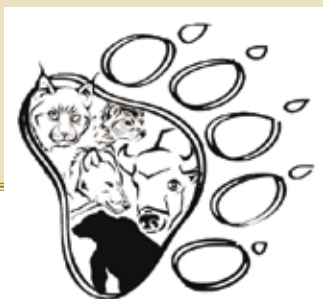
Om dit alles nog eens te herbeleven hebben we Jan Kelchtermans, oprichter van europesbig5, uitgenodigd op zaterdagavond 7 december 2013 om 19u. in zaal de Zilverlink te Rumbeke (Roeselare).

Jan zal die avond een overzicht schetsen van wolf, lynx, beer, veelvraat, ijsbeer en wisent met betrekking tot waar, hoe en wanneer deze dieren in de meest afgelegen streken van Europa kunnen gespot worden.

De avond zal bestaan uit 2 delen van 45 min. en een pauze van ongeveer 20 min.

Met de ervaringen en kennis van Jan, twijfelen we er niet aan dat we een enige en boeiende avond zullen beleven over deze prachtige dieren.

Willy De Ruyter

Natuurpunt Westland verzorgt op zaterdag 14 december een fotoreportage die perfect aansluit op onze activiteit:

Een onvergetelijke tocht door de onherbergzame gebieden van Indië, op zoek naar tijgers en sneeuwluiipaarden. Het verhaal van twee van onze dappere Westlanders: Kristof Goemaere en Jan Gouwy. Afspraak om 20.00u in OC 't Zonnerad (Iweinszaal), Tresorierstraat 5, Zonnebeke. Deelname: € 3,00 voor NP-leden, niet-leden betalen € 5,00. Org.: Natuurpunt Westland. Info: Kristof Goemaere, 0485 70 94 63, Kristof.goemaere@telenet.be

Willy De Ruyter

© Willy De Ruyter

Hoe waarnemingen inventariseren in 'Mandelstreek'?

Wie meewerkt aan natuurstudie in het werkingsgebied van Mandelstreek kan al sinds het bestaan van waarnemingen.be invoeren welk levend organisme je waar en wanneer gezien of gehoord hebt. Sinds kort hebben we nu ook met NP Mandelstreek onze eigen invoerpagina: mandelstreek.waarnemingen.be

Datum	Aantal	Soort	Locatie
10-08-2013	1-20	Wilde zwam - <i>Anas platyrhynchos</i>	Dallebeke (Dg)
-	1-1	Watershoen - <i>Gallinula chloropus</i>	Dallebeke (Dg)
-	1-2	Deverleper - <i>Actitis hypoleucos</i>	Moorslede (Dg)
-	1-1	Witgat - <i>Tringa ochropus</i>	Sint-Eloois-Winkel (Dg)
-	1-1	Kauw - <i>Colinus oenanthe</i>	Dallebeke (Dg)
-	1-70	Kingfisher - <i>Alcedo atthis</i>	Ledelegem
-	1-10	Gelo-Kinkhoorn - <i>Motacilla flava</i>	Ledelegem
06-08-2013	1-1	Blauwe Reiger - <i>Ardea cinerea</i>	Roeselare
-	1-1	Sperwer - <i>Accipiter nisus</i>	Roeselare
-	1-1	Houtduif - <i>Columba palumbus</i>	Roeselare
-	1-1	Turkse Turtel - <i>Streptopelia decaocto</i>	Roeselare
-	1-1	Duiker - <i>Actitis hypoleucos</i>	Roeselare
-	1-1	Kauw - <i>Colinus oenanthe</i>	Roeselare
-	1-1	Tijrfal - <i>Hydroscopus colymba</i>	Roeselare
-	1-1	Winterkoning - <i>Troglodytes troglodytes</i>	Roeselare
-	1-1	Mareel - <i>Turdus merula</i>	Roeselare
02-08-2013	1-1	Sperwer - <i>Accipiter nisus</i>	Roeselare
-	1-1	Regenvalk - <i>Nyctalus noctula</i>	Hooghelede
-	1-5	Zilvermeeuw - <i>Larus argentatus</i>	Roeselare
-	1-2	Kalkmeeuw - <i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Roeselare
-	1-1	Turkse Turtel - <i>Streptopelia decaocto</i>	Roeselare
-	1-1	Houtduif - <i>Columba palumbus</i>	Roeselare
-	1-1	Grote Bonie Spaecht - <i>Dendrocygna magut</i>	Roeselare
-	1-1	Groene Spaecht - <i>Actitis hypoleucos</i>	Roeselare

Ons werkingsgebied is:

- Roeselare
- Hooghelede
- Staden
- Moorslede
- Ledelegem

Dit biedt ons de mogelijkheid om op een meer gestructureerde manier de ingevoerde gegevens te raadplegen en interessante rapporten hiermee te maken.

Als geregistreerde waarnemer op de site, kan je je ook **lid maken** van onze werkgroep. Dan mag je alle ingevoerde waarnemingen van ons werkingsgebied downloaden, dus niet alleen je eigen waarnemingen. Je lid maken van onze werkgroep kan via de rubriek <lidmaatschappen> onder het menu <mijn waarnemingen.be>:

Vroegochtendwandeling in het Vierkavenbos

De vroege ochtend kwam behoorlijk hard aan, daar het wegens verplichtingen niet zo erg vroeg was als ik in de bedstede raakte. Om 4u09 ging de zoemer nog maar eens af, en dan was de droomtijd volledig op. Vlug het ochtend- ritueel door, een hapje eten, en de auto in. De drukte langs de weg verbaasde me wel enigszins, zijn al die wagens bedoelt voor het Vierkavenbos? Lichte ontgoocheling bij de parking, want er staan nog maar 1 wagen en een fiets. Ik ben dan ook nog vroeg. Als ik uitstap word ik onmiddellijk door een koekoek verwelkomt. Dit doet me denken aan de voorjaren in Ierland, alwaar deze vogelklanken me steeds 'happy' laten voelen. Twee mannen staan met elkaar te praten en nog voor ik ze de hand kan schudden herken ik een tweede vogelgeluid, wauw, goed bezig. Een pauw roept in de verte, en een buurpauw doet eveneens een poging om het gebuurte niet te lang te laten uitslapen. Het weer valt in ieder geval al goed mee. Droeg de voorzitter - organisator een mand eieren naar de Arme Klaren om hiervoor te zorgen? Waarschijnlijk wordt dit hierdoor de mooiste ochtend van het lang sombere en koude jaar. Zes minuten voor 5u beginnen de auto's te vallen als duiven. Heel toepasselijk schrikken ze hierbij een aantal valduiven wakker, en klepperend maken deze zich uit de vleugels. Iedereen heeft blijkbaar prima de reistijd berekend want tegen dat het vijf uur is staat de parking zo goed als vol. Piet Desmet zal ons voorgaan, doen luisteren, vogels laten herkennen, uitleg geven, en tussenin verhaaltjes en "kluchtjes" vertellen. Onze eigen Mathieu Foré zal hem bijstaan waar nodig. Het voordeel van dit soort vroege wandelingen is dat je enkel echt geïnteresseerd hebt, zodat er nergens sprake is van stoorzenderij. Op die manier kunnen we allen ten volle genieten van de diverse gezangen. Meerdere vogels krijgen we niet te zien, maar enkel te horen. Dat kan echter de pret niet drukken. Vele meestappers krijgen vogelgeluiden en bijhorende namen voorgeschoteld van vogels, waarvan ze zelfs niet dachten dat ze in de streek voorkwamen. Ik denk hierbij aan bv de bosrietzanger, spotvogel, tuinfluiter, grasmus, fitis. Een soort waarvan ik ook het bestaan nog niet kende was het KBV'tje. Deze liefelijke naam wijst op de vaak moeilijk uit elkaar te kennen "Kleine Bruine Vogeltjes". Op die manier kan je vele voorbij flitsende fluitprojectielen zonder fout benoemen. Van een heel andere grootte was het vederdier dat in mijn oog-

hoeken verscheen; net als Piet uitleg aan het geven was over de hoogstwaarschijnlijk aanwezige dodaars bij de grootste poel. De grote bruine vogel werd direct door de bomen uit mijn zicht onttrokken, maar ik dacht hem te hebben herkend als een buizerd. Snel deed ik de melding van het geziene. De verwondering was echter bij iedereen heel erg groot als deze grote vlieger een jonge bruine kiekendief bleek te zijn. Die werd hier vroeger nog nooit gezien, en blijkbaar brachten de eieren voor de Arme Klaren een extraatje met zich mee.

we stonden nog helemaal aan de andere kant van het bos. Niemand deed hier echter moeilijk over, al hadden we wel nog ontbijt tegoed. Langzaam begonnen de brommende buiken het stilvallende vogelconcert te overstemmen. Bovendien wilden we Piets eega Chris helemaal niet te lang laten wachten. Na de korte rit betraden we schoorvoetend de goed voorziene "eetzaal". Wat koppen koffie en een paar heerlijke koeken brachten al gauw boeiende gesprekken op gang. Deze waren heel interessant en ze zouden nog lang zijn doorgedaan, als niet iedereen nog diverse zaken had te doen deze vormid-

© Bart Debaes

De koekoek hield ons lange tijd van op een afstand gezelschap, maar plots klonk hij heel dichtbij en bovendien vrij agressief. Piet besloot er nog een schepje bovenop te doen. Hij vouwde de handen bol en blies op zijn duimkneukels. Dat was lang geleden dat ik dit nog iemand had zien doen. Jeugdherinneringen kwamen bij me op, en ik besliste bij thuiskomst dit kunstje aan mijn zoontjes aan te leren. Gefladder en ooch-geluiden haalden me echter uit mijn dagdromen. De koekoek kon het niet meer aanhoren en wilde zijn rivaal eens goed op zijn plaats zetten. Als hij echter zag dat we met zo velen waren leek het hem toch beter om zich uit de vleugels te maken. We keken hem allen na tot hij volledig uit het zicht was. Hierdoor merkten we wat verder ook een koppel opvliegende patrijzen op. Een blik op het uurwerk leerde ons dat de tijd eveneens gevlogen was. Normaal moesten we dit uur al op de parking staan, en

dag. De volgende keer dan maar hiervoor meer tijd uittrekken, want dat iedereen 'content' was van zijn vroege ochtend, dat was zeker. Gastvrouw Chris en gastheer Piet bedankt voor alles!

Debaes Bart

Activiteitenkalender

 Met eigen wagens vanaf hoek Meiboomlaan-Lindenstraat (Roularta)	 Gezinsuitstap	 Publieksactiviteit	 Fietsuitstap
 Busuitstap	 Uitstapverantwoordelijke	 Uitstap geschikt voor fotografen	
 Lunchpakket meebrengen	 Vertrekkur	 Gids	 Leiding

Wijzigingen en/of eventuele correcties worden steeds vermeld op onze website <http://www.natuurpuntmandelstreke.be/>

Vr 6 september cursus: **Muizenissen en braakballen** – theorie
 19:30 ism Zoogdierenwerkgroep
 Achterhuis 's Gravenstr 14 Leden €6 – niet-leden €8
 Philippe Deprez
 Joeri Cortens

Za 27 september cursus: **Muizenissen en braakballen**
 19:30 braakballen pluizen in bibliotheek Ingelmunster
 Schoolstr. 35, Ingelmunster Leden €6 – niet-leden €8
 Philippe Deprez
 Mario Manhaeve

Za 14 september **Eikelmuisymposium**
 09:30-17:00 in Kortrijk
 hoeve te Coucx Marionetten 12 org. Zoogdierenwerkgroep
 Johan Staelens
 0478 959056

Za 21 september cursus **Scharrelkids**
 14:00-16:00 in Hooglede-Gits
 hoeve ter Kerst Org. CVN + 't West-Vlaamse Hart
 Ann d'Heedene
 050 825726

Za 14 september Maak kennis met het
 10:00-12:00 voedselbos van Merkem
 leperstwg 84 ism WMF, prijs €5
 Katty De Wilde
 050 707107

Zo 29 september **Diersporenwandeling** in
 10:00-12:00 Wallemote te Izegem
 Kokelarestr. 85 org. Zoogdierenwerkgroep
 Mario Manhaeve
 0475 368720

Za 14 - Zo 15 september **Nacht van de Kleiputten / 24u natuur**
 18:00-09:00 Kamperen voor nachtzoogdieren en -vlinders
 Wim Marichal

Za 5 oktober cursus **Scharrelkids**
 14:00-16:00 in Hooglede-Gits
 't Chringhene Org. CVN + 't West-Vlaamse Hart
 Ann d'Heedene
 050 825726

Zo 15 september **Natuurpuntfeest rond ter Kesterheide**
 10:00-17:00 www.natuurpunt.be/feest
 Paddenbroek, Gooik 08:30 bus op carpoolparking Kortrijk-Oost, leden €10 – niet-leden €15

Zo 6 oktober Dagexcursie: najaarsvogeltrek in kader van Eurobirdwatch
 08:30
 Koen Vandepitte

Zo 15 september **Open natuurwandeling Kleiputten Rumbeke**
 10:00-11:30
 Babilliestraat
 Dirk Vandewalle

Za 12 oktober **Nacht van de Duisternis**
 20:00 lifetraponderzoek in Wallemote
 Kokelarestr 85, Izegem Org. NP De Buizerd
 Jacqui Stragier
 051/304731

Wo 18 september Start cursus **Scharrelkids** in
 14:00-16:00 Wallemote-Wolvenhof
 Wallemote Org. CVN + 't West-Vlaamse Hart
 Vervolg op 25/09 en 02/10
 Ann d'Heedene
 050 825726

Za 19 oktober **Paddenstoelenwandeling in Wijnendalebos**
 13:00-18:00 In het kader van de Week van het Bos
 13:30 parking kasteel Wijnendale
 Koen Maes

Vr 20 september cursus: **Muizenissen en braakballen**
 20:30 onderzoek met inloopvallen in de Kleiputten
 Babilliestraat Leden €6 – niet-leden €8
 Philippe Deprez
 Mario Manhaeve

Zo 20 oktober **Open natuurwandeling Kleiputten Rumbeke**
 10:00-11:30
 Babilliestraat
 Brigitte Crombez

Za 21 september cursus **Scharrelkids**
 14:00-16:00 in Hooglede-Gits
 speelplein Zoeber Org. CVN + 't West-Vlaamse Hart
 Ann d'Heedene
 050 825726

Za 16 november **Dag vd Natuur in de Kleiputten Rumbeke**
 09:00-16:00 Winterwerkdag vooraf inschrijven (voor de catering!)
 Babilliestraat
 Piet Desmet

Za 7 december **Voorstelling:** **Willy De Ruyter**
 19:30 **Grote roofdieren in Spanje**
Zilverlink Meensestwg 412 Wolf, lynx en bruine beer inkomprijs €2 **Jan Kelchtermans**

Zo 15 december **Daguitstap naar** **Koen Vandepitte**
 08:30-18:30 **de Uitkerkse Polders en Oostkust**

Vr 24 januari 2014 **nieuwjaarsreceptie +** **Piet Desmet**
 19:30 **bestuursverkiezing**
Zilverlink Meensestwg 412 Met beeldmateriaal van voorbije activiteiten

Ma. 23 september, 07 & 21 oktober, 4 november - 19u30
"Tenen lezen" met Leona Brugghe

*Voeten zijn als spiegels. Door naar tenen te kijken kan je heel wat zelfkennis opdoen. Inderdaad, door de stand en de vorm van de tenen te interpreteren is het mogelijk **karakter, persoonlijkheid en gedrag te analyseren.***

In de eerste les maken we kennis met de basis van het "tenen lezen", via een duidelijke powerpoint. In volgende lessen wordt hier verder op ingegaan. Al kijkende naar foto's van tenen, anderen hun tenen, maar vooral je eigen tenen zal je inzicht krijgen in je kwaliteiten, je valkuilen en je knelpunten, hoe je als mens bent, handelt en alles ervaart. Het kan zeer verhelderend zijn, om een spiegel voorgehouden te krijgen en je eigen ontwikkeling te volgen.
 (20 plaatsen beschikbaar)

Meebrengen: schrijfgerief - handdoek om met ontblootte en gewassen voeten op te staan - bereidheid om eigen voeten te tonen aan anderen

Waar: om 19u.30 in Rinus II, Beverseardeweg
Inschrijven: tegen 18 sept. 2013
Inkom: reeks à **40€** voor leden Velt / **52€** voor niet leden.
 (syllabus en drankje inbegrepen)

Maandag 25 november '13 - 19(!)-21u
"Met kruiden de winter door"

Rita Gesquière, herboriste, geeft uitleg over kruiden die kunnen gebruikt worden in de winter. We maken een hoestsiroop. Van sommige kruiden krijgen de deelnemers een proevertje. De winter staat voor de deur. Daarom is het misschien goed om even stil te staan bij kruiden die ons de winter helpen door te komen: rode zonnehoed, tijm, vlier, salie, linde, eucalyptus ... Je krijgt heel veel informatie over het, soms verrassende, gebruik van winterkruiden, je proeft een en ander en je maakt een hoestsiroop om mee te nemen naar huis. In de pauze word je getraakteerd op een warm winterdrankje en natuurlijk hoort daar een koekje bij!
 (15 plaatsen beschikbaar)

Meebrengen: een goed afsluitbare fles of een confituurpot met schroefdeksel van ongeveer 200 ml voor de hoestsiroop.

Waar: D.C. Schiervelde
Inschrijven: tegen 15 nov. 2013
Inkom: **14€** leden Velt / **19€** voor niet leden

zondag 8 september, 09:30 – 11:30 **Jacqui Stragier**
Geleide wandeling Mandelhoek **051/304 731**
 Waterstraat Ingelmunster (achter de Valora)

zaterdag 12 oktober **Jacqui Stragier**
Nacht van de duisternis **051/304 731**
 Wallemote Izegem

zondag 13 oktober, 09:30 – 11:30 **Jacqui Stragier**
Geleide wandeling Mandelhoek **051/304 731**
 Waterstraat Ingelmunster (achter de Valora)

zondag 20 oktober **Jacqui Stragier**
Eerlijk ontbijt Izegem **051/304 731**

zondag 27 oktober **Jacqui Stragier**
Themawandeling paddenstoelen **051/304 731**
 Wallemote Izegem

30 JAAR JEUGDBOND VOOR NATUUR EN MILIEU - FEEST FEEST!

5 OKTOBER 2013

Beste JNM-lid,
 Beste oude sok,

Dit jaar is het exact **30 jaar geleden** dat de Jeugdbond voor Natuur en Milieu het levenslicht zag. Uit de fusie van de Wielewaaljongeren en de Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie (BJN) groeide een **vereniging voor en door geëngageerde jongeren** die een bewuste levensstijl, hun passie voor natuurstudie en hun liefde voor avontuur deelden.

Dit geslaagde parcours van 30 jaar willen we **viere met alle leden en oude sokken** van JNM! Uiteraard zijn ook je partner en kinderen welkom. Afspraak op **5 oktober** in de **Minus One in Gent**. Tot dan!

PS: Stuur deze mail zeker door naar je bevriende JNM'ers en oude sokken of nodig hen uit voor het Facebook-evenement!

SCHRIJF JE IN

(inschrijven is verplicht en kan tot 30 september)

GA NAAR HET -EVENT

(en deel het met je JNM-vrienden)

14u *excursie* **KINDERACTIVITEITEN (TOT 12J)** *lotowedstrijd*
LEZING *workshops*

Doe mee aan **fotowedstrijd** en stuur je leukste JNM-foto door! Op het feest hangen we alle foto's op en kan iedereen stemmen op zijn of haar favoriete foto.

Voor de kinderen is er een apart programma voorzien en de ouders kunnen hun

ALLE GLASWERKEN

Dubbel glas "Solitherm®"
Getemperd glas "Soliver®"
Gelaagd glas "Dupliver®"
Inbraakwerend glas
Kogelwerend glas
Glazen deuren

Groene Herderstraat 18
8800 Roeselare – Rumbeke
Tel. (051) 26.85.00 – Fax (051)20.01.14
e-mail : admin@soliver.be
web-site : www.soliver.be

Showroom

Zonnebloemstraat 25 – 8800 Roeselare
Open woensdagnamiddag en zaterdagvoormiddag
en op afspraak

Origin'O – Roeselare & Julienne's groenten en fruitpakketten

Waar smaak en gezondheid
hand in hand gaan

De natuurvoedingswinkel van De Lochting
biedt dagelijks een uitgebreid assortiment aan
biogroenten en fruit, verse bereidingen,
een ruim aanbod vers brood en gebak,
en voor wie zelf aan de slag wil,
een volledig gamma biovoedingsproducten.
Ook voor biocosmetica en ecologische
schoonmaakproducten kunt u bij ons terecht.
De Lochting verzorgt ook wekelijks een verrassend,
streek- en seizoensgebonden groenten- en fruitpakket

genieten van nature
Origin'O

Oude Stadenstraat 15 - 8800 Roeselare
www.origino.be, www.julienne.be
www.lochting.be
Open: maand. t/m zat: 9 – 12 u en 14 – 18 u

OXFAM-WERELDWINKELS SO FAIR, SO GOOD

Noordstraat 156
ma t/m zat • 9u - 12u & 13u30 - 18u
tel-fax 051/20 88 56

Shanks
Making more from waste

Uw partner in afvalverwerking

Shanks Vlaanderen nv
Regenbeekstraat 7C
8800 Roeselare
Tel 051 - 23 20 11
Fax 051 - 23 20 19
www.shanks.be

Zondag 29 september: Startdag JNM-Roeselare

Jong en gebeten door natuur en milieu? JNM is een jeugdbeweging voor jongeren tussen 7 en 26 jaar. Spelenderwijs kom je bij ons meer te weten over al wat rondvliegt en kruipt. Soms helpen we de natuur een handje door te snoeien, kappen, maaien of bomen te planten. Op activiteiten hebben we aandacht voor het milieu. Door middel van ludieke acties proberen we ook anderen hiervan bewust te maken. Kom zeker langs op onze STARTDAG. Daar leggen we je alles haarfijn uit!

Programma:

- 13u45: afspraak aan de parking van de Kleiputten
- 14u: bosspel
- 16u30: geleide excursie voor jong en oud
- 17u30: receptie met hapje en drankje

Waar?

Natuurreservaat De Kleiputten, Babilliestraat 3, 8800 Rumbeke

Nwbwkast zkt mn&vr slchtvlk

Het was al van de zomer 2011 geleden dat we melding maakten van de plannen voor een slechtvalkenkast in Roeselare. We zijn alweer 2 jaar verder: dringend tijd om weer eens poolshoogte te nemen, en wel letterlijk, nl. 60 m hoog. De schoorsteen voor afvoer van rookgassen van de vuilverbrandingsoven Mirom staat sinds eind vorig jaar weer opgefrist en helemaal vrij. Met als kers op de erg hoge taart: een comfortabele woonplaats met terras en weergaloos uitzicht op de 'pandgang' helemaal bovenaan, goed voor een stel bouwlustige slechtvalken.

Half augustus hebben we hierover een praatje kunnen maken met zowel Miromdirecteur J.L. Bonte als procestechnieker Marnix Desmet. Alles is toevallig begonnen bij een personeelsbevraging over kleurensuggesties voor de schoorsteen die aan onderhoud toe was. Marnix stelde in de marge voor of de werken tegelijk geen kansen boden om een slechtvalkenbak te plaatsen, naar het succesvolle voorbeeld op verschillende torens en energiecentrales elders in Vlaanderen. Dit idee liep al snel als een vuurtje rond onder het personeel en viel meteen bij alle partners in goede aarde, inclusief de Miromleiding die de financiering ten laste wou nemen. Het bestek van de herstelwerkzaamheden werd daarom aangevuld met de kosten voor plaatsing van de 80 kg zware kast inclusief een observatiecamera.

Naar het plan van de FIR-kasten bouwde Marnix ruim 40 uur aan een oerdegelijke en duurzame kast met aanvliegplatform. In het kastplafond werd de camera gemonteerd met zicht op de keienvloer van de nestbak. Vanaf oktober stond de deur wagenwijd open voor nieuwe bewoners. Daar deed een winterstorm letterlijk een schepje bovenop: het dak, dat scharnierend is gebouwd,

was opengewaaid en de camera keek strak de lucht in. Bij de laatste schilderwerken, waarbij over de kast heen moest worden gestapt – de reling is daar nl. onderbroken – bleken de dakgrendels niet dichtgeschoven te zijn. Opnieuw tot helemaal naar boven geklommen om het dak nu stevig te vergrendelen.

Een tweede verrassing was op de monitor in de controlekamer te volgen. Midden in beeld lag een plamuurmes bovenop de keien, (nog) een vergeetelheid van een schilder. Kort daarop kwamen een stel kauwen de bak inspecteren. Ze bleven niet lang maar na hun bezoek was ook de spatel verdwenen en zelfs onderaan de schoorsteen werd die niet meer teruggevonden.

Maar van de gewenste bewoners totnogtoe nog geen spoor. Aan de camera is het niet gelegen: die reageert prompt van zodra er beweging in beeld komt. Maar de verwachtingen zijn hooggespannen. We duimen voor een jachtgebieduitbreiding noordwaarts van Harelbeke, waar een stel dit jaar succesvol 4 jongen heeft grootgebracht. Dichter in de buurt al in ons eigen reservaat vonden we op het eind van de lente typische prooiresten van slechtvalk in de Kleiputten: een duif met afgekloven borstbeen. Enkele dagen later zag Brigitte ook in die buurt vlakbij een valk op jacht. Het wordt benieuwd uitkijken naar deze winter, wanneer jonge valken uitzwermen om een nestplaatskeuze te maken. Vingers gekruist houden voor een toppredator als nieuwkomer!

Dat zou de kroon op het werk zijn voor dit lovenswaardig en inspirerend initiatief van het bedrijf en zijn werknemers: hoedje af!

Piet

GRONDSTOFFEN
VOOR DE CHAMPIGNONTEELT

Kachtemsestraat 330 - 8800 Roeselare - 051 26 55 80 - www.sterckx.com

Mandelstreke in 2013, waar huiszwaluwen zich weer meer thuis voelen?

Alsof ze inspectietochten aan het maken waren om de streek te verkennen. Zo voelde het althans aan rond 20 augustus toen we de kenmerkende gezellige kreetjes van huiszwaluwen boven de tuin hoorden. Het was even wennen om ze hoog tegen een blauwe lucht te zien, maar al gauw bleken er minstens 20 van hen kriskras dooreen te wervelen. Volop genieten van hun speels gedrag, want deze soort krijgen we thuis maar zelden op visite. De zonnige dagen erna konden we nog meermaals van hetzelfde spektakel genieten.

Ongetwijfeld moet die groep tot een deel van onze plaatselijke huiszwaluwpopulatie behoren, die op ruim 4 km hiervandaan hun vaste broedstek hebben. Het maakte me benieuwd naar de broedresultaten anno 2013. Een verdere neerwaartse spiraal of is de dalende trend van de voorbije jaren eindelijk omgebogen? Het heel erg langdurig natte en koude voorjaar voorspelden weinig goeds, versterkt door verschillende meldingen dat de laat in april toegekomen huiszwaluwen ineens weer foetsjie waren. Hoe groot is hun incasseringsvermogen en overlevingsdrang?

De beide gekende kolonies, St. Idesbald en het Biezenhof aan de noordelijke stadsrand, zijn gebleven. De correcte telgegevens van alle bezette nestjes, dus ook evenveel broedparen, zijn steeds minimumcijfers. Toch nemen we aan dat bij huiszwaluwen zo goed als alle nestelplaatsen zijn doorgegeven om voor een financieel steuntje in aanmerking te komen. Zij bouwen hun nestkommetjes immers steeds goed zichtbaar aan de buitenzijde van een gevel, waardoor controle erg eenvoudig is. Bij boerenzwaluwen, die erg verspreid en meestal in stallingen nestelen is dat een pak lastiger. Over die soort zullen we het in deze bijdrage nog niet hebben wegens voorlopig onvolledige telgegevens.

We mogen bij de plakkertjes – zoals huiszwaluwen hier vroeger landelijk genoemd werden - voorzichtig van een opsteker spreken voor dit jaar. Op de gebouwen van het MPI St. Idesbald (De Ziltten) werden dit jaar 36 nestjes geteld, 8 meer dan vorig jaar. We moeten teruggaan tot 2007 voor een beduidend hoger aantal met 48 broedgevallen. In 2006 zelfs nog 63 nesten. De afname ging vanaf toen pijlsnel: in datzelfde jaar verdween ook een kleine geïsoleerde kolonie bij een deegwarenbedrijf langs het kanaal.

De aanwezigheid in het Biezenhof bleef laag maar stabiel (10), met bij 'zwaluwan' in de Honzebroekstraat een verdubbeling naar 4 koppels in kunstnesten. Beide kolonietjes samen zijn goed voor 50 broedparen, 10 meer dan vorig jaar of + 25%. Het broedsucces zelf is moeilijker te beoordelen: we hebben geen zicht op succesvolle tweede broedsels in hetzelfde seizoen. Daar kunnen we volgend jaar met wat meer gerichte controles aandacht aan besteden.

Van de buitengemeenten in Mandelstreke is ons alleen een nestelplaats in Gits (Stationsstraat) bekend. We waren er dan ook begin augustus als de kippen bij toen elders in die gemeente bewoners dreigden om een bezet nest te verwijderen wegens bevuiling van de stoep. Contact genomen en ze stemden vlot in met het plaatsen van een mestplankje, met dank aan zup - onze gelegenheids zwaluwurgentieploeg. Tijdens de plaatsing al vlogen beide ouders

nerveus in de buurt, om, na het weghalen van de ladder, meteen het nest in te duiken om de bijna vliegvlugge jongen te voeren. Het plankje van een meter bleek geen obstakel. Gezien reeds halfzomer ging het hier zeker om een tweede broedgeval.

Een oudere nieuwsgierige buurtbewoner, die onze toeren onder de dakgoot volgde, wist nog van enkele nestjes in de buurt, waar we onverlet naar op zoek gingen. Dit bracht ons in de aanpalende straten bij 4 andere nestelplaatsen. Met de commune van 7 bewoonde 'zwaluwflats' in de Stationsstraat is dit samen goed voor 12 broedgevallen in Gits.

Van de gemeenten Staden, Moorslede en Ledegem beschikken we niet over gegevens. Wil daarom zeker met ons contact opnemen indien je weet hebt van broedgevallen in die gemeenten. We volgen dit zeker op en blijven tegelijk kunst- en oefennesten aanbieden voor plaatsing in de buurt van spontane vestigingen. In samenspraak met de verschillende milieu/duurzaamheidsambtenaren maken we vanaf begin 2014 ook werk van een infocampagne bij bewoners waar huiszwaluwen voorkomen, in het kader van het biodiversiteitscharter. Hoofdbedoeling is om de kansen op broedsucces bij die kwetsbare zwaluwsoort zo groot mogelijk te maken. Alle suggesties en hulp zijn hierbij welkom!

Piet

Broedresultaten Steenuil 2013

Na de zeer koude lentemaand maart bleven we toch bij onze vaste datum om de controles te beginnen. Naast de sector Noord – West die door Koen en mezelf opgevolgd worden, ga ik ieder voorjaar mee met een andere sector om de jongen te ringen en de toestand van de kasten op te nemen. Dit jaar neem ik naast sector West ook sector Zuid-Oost mee, dit zijn de twee kleinste wat aantal kasten betreft. Na afspraak met Ronny en Ludo G. van sectie West starten we reeds op 25 juni, ander data passen niet meer. Veel te vroeg? De eerste bezette kasten geven piepkleine jongen wat te verwachten was. In de laatste kast die we bezoeken zitten er twee jongen van 30 dagen oud klaar om eruit te springen. Wat een verschil van leeftijd. Dit jaar lagen er 108 kasten te wachten op controle.

Twee kasten werden niet gecontroleerd. Blijven er dus 106 kasten over om de resultaten te berekenen:

- 47 kasten met 114 jongen. 3 kasten met 4 jongen, 20 met 3, 17 met 2, en 7 met slechts 1 jong aanwezig.
- 9 kasten met eieren, controles nadien geven geen jongen meer. Dit is meer dan voorgaande jaren 2012: 6, en 2011: 5. In 2009 vonden we ook 9 kasten met eieren.
- 7 kasten duidelijk bezocht: solitaire vogels of braakballen aanwezig.
- 1 kast waarvan jongen reeds uitgevlogen.
- 1 kast met 2 jongen waarvan kop afgebeten. Het is gelukkig reeds van 2009 geleden dat we dit meemaakten, toen hadden we dit in 5 kasten.

Dit geeft voor 2013 een bezetting van juist 61 %, een gemiddelde van 2,42 jongen per kast. Dit is een fractie beter dan verleden jaar toen we het laagste cijfer (2,31) noteerden sedert de start van onze werkgroep in 1997. Opnieuw dus een slecht Steenuilenseizoen ondanks de redelijk goede bezetting van de kasten. Net als verleden jaar veel kasten met slechts één jong. Vijf jongen per nest hebben we reeds een paar jaar niet meer gehad. Moeten we ons zorgen maken omtrent de vruchtbaarheid van de vogels? Zijn het de aanhoudende koude winters met dit jaar de extra koude in maart? Dwarrelt het fijne stof van Roeselare steeds verder over Mandelstreek uit?

Vele vragen die ik mij stel. Zoektocht naar antwoorden op het internet levert voorlopig geen resultaten op. Er is weinig info te vinden omtrent steenuilen, dit in tegenstelling tot kerkuilen. Dit voorjaar heb ik 48 jongen en 10 adulte vogels geringd.

Met dank aan alle medewerkers en laat ons ons hopen op betere tijden!

Ludo

De resultaten van de laatste 10 jaren:

jaar	aantal kasten	bezette kasten	gemiddeld aantal jongen per kast
2004	102	58 %	2,7
2005	100	61 %	2,88
2006	104	61 %	2,65
2007	115	55 %	2,85
2008	107	68 %	2,72
2009	107	60 %	2,78
2010	111	62 %	2,70
2011	110	60 %	2,83
2012	107	60%	2,31
2013	108	61%	2,42

Ringen van jonge steenuiltjes in Meulebeke

In samenspraak met Ludo Momerency hebben we dit jaar de oude steenuilenbak vervangen door een PVC anti-marmerkast. Ieder jaar is er een vast koppel steenuilen die in de knotwilgen wonen. Omdat deze kunststofbakken nog in de proefperiode zitten, was het bang afwachten of de nieuwe bak in de smaak zou vallen van de uilen.

In het voorjaar had ik al voorzichtig eens gegluurd in de kast maar nog géén sporen gezien van eventuele 'uile'-activiteiten. Ik was een beetje ontgoocheld want ik had stiekem gehoopt dat ze deze nieuwe woonst zouden vieren met de nodige ambiance....Niets daarvan. Zou die lange strenge winter daarvoor tussen zitten? Toch werd mijn geduld beloond, toen ik bij een tweede gluurbeurt een uil slapend aantrof in de bak. Oef, ik was content, de uiltjes waren dus niet verhuisd naar andere oorden. Méér zelfs, het was een kroostrijk gezin met alstublieft 4 mooie uilejongskes. Ze hadden wel héél goed hun best gedaan, want verleden jaar hadden ze maar 1 jongske op de wereld gezet. Wat een nieuwe woonst toch kan doen !

Op 7 juni werden de jongen geringd door Ludo Momerency in aanwezigheid van het 6de leerjaar van de Basisschool Sint-Antoonius met Juf Christine. De kinderen keken met veel bewondering maar toch met een beetje angst. Sommigen hielden hun adem in, anderen hielden de handen voor hun gezicht, toen Ludo met zachte hand toch een tang hanteerde om de ringen rond de pootjes te plooiën van de uiltjes. Op dit evenement was er géén gebrek aan supporters om dit mee te maken, of was het voor de koffie achteraf?

Ludo had zijn echtgenote Ingrid meegebracht om eventueel assistentie te verlenen bij het ringen, Martine Lakiere had ook eens graag jonge uiltjes in de handen gehouden. Natuurpunters Nadine Deryckere en echtgenoot Martial waren ook benieuwd hoe dit allemaal zou aflopen. Uiteraard had ik huis- en -natuurfotograaf Luc Lambert uitgenodigd om dit allemaal vast te leggen.

Willy De Ruyter

Kleiputtenieuws

Zomerwerkdag

Het was ideaal werkweer op de Kleiputse zomerwerkdag van 10 augustus 2013. Niet meer de grote hitte van de weken ervoor maar ook geen natte dag zoals 2 jaar geleden. Zon en wolken zorgden voor voldoende afwisseling. We konden ons zowaar een beetje als een woudaapje voelen. We moesten behendig tussen lange gras- en rietstengels klauteren op de steile kleiputhelling. Wanneer de inspanning wat te zwaar werd, zag ik menigeen de paalhouding aannemen door even op de riek te leunen. Insecten, visjes en amfibieën stonden echter niet op ons menu. We kregen 's middags heerlijk belegde pistolets en als afsluiter de stilaan traditioneel geworden veggiegrill, al waren er toch enkele 'echte' worsten voorzien – zo was er voor elke 'woudaap' wat wils.

Nog een oproep: trek niet zoals de woudaapjes deze winter naar het tropische zuiden, maar kom terug meehelpen op de Dag van de Natuur 16 november 2013. Bedankt!

Omsingeld door egels

De voorbije zomer was uitzonderlijk rijk aan zwoele avonden. Die leenden zich uitstekend tot het in de tuinzetel doornemen van wat vakantielectuur. Ondertussen stierven alle menselijke geluiden uit. Spelende kinderen of lawaaiige maaimachines werden vervangen door zoemende muggenzwermeren en het niet aflatende en smekende gepiep van futenjongen op de Mandel. De eerste nachtvlinder verdiepte zich in een late digitalisbloem en hoog in de lucht vloog een troep meeuwen over naar hun slaapstek richting kust.

Op zo'n avond verdiepte ik mij niet zoals de nachtvlinder in een lokkend vingerhoedskruid maar in een werk van W.N.P. Barbellion (1889-1919), een Brits natuurkundige die ondanks zijn korte leven toch een lekker lijvig dagboek schreef (*Dagboek van een teleurgesteld man. Amsterdam-Antwerpen, 1996. 334 blz.*). Hij had het voortdurend over zijn steeds terugkerende stemmingswisselingen en zijn geleidelijk aftakelende gezondheid (hij leed aan een zeldzame vorm van multiple sclerose), maar ook over zijn passie voor de natuur. Vanaf zijn prille jeugd trok hij de natuur rond zijn geboorteplaats Barnstaple (Noord-Devon) in op zoek naar vogelnesten, insecten of braakballen. Barbellion was een autodidact. Hij verbaasde dan ook iedereen door in een open competitie met academici een enige betrekking te verwerven als entomoloog aan het *Museum for Natural History* in Londen.

In 1903, op zijn veertiende dus, noteerde hij in zijn dagboek: 'Woorden schieten te kort bij de vreugde en gelukzalige vergetelheid die je ervaart tijdens een zwerftocht door de velden.

Ik bedoel dat niet alle weetjes en exacte kennis van een natuurvorser nodig zijn voor een dergelijk vreugdegevoel, maar louter en alleen gewone dingen – zon, lijster, sprinkhaan, sleutelbloem en dauw'. Of op 27 juni 1905: 'Als ik het afgelopen eierseizoen nog eens onder de loep neem, blijkt dat ik al 232 nesten heb ontdekt, toebehorend aan vierenveertig soorten. Ik hoop maar dat ik even succesvol zal zijn in het keverseizoen.' Hij bracht vissen en kikkers mee naar huis om ze daar aan een grondige dissectie te onderwerpen, maakte schetsen van ingewanden of oogkassen en vergeleek alles met bevindingen in wetenschappelijke boeken. Helaas werden zijn mogelijkheden al snel beknot door de voortsluimerende ziekte en op het einde van zijn leven overdacht hij nog vaak hoe vogels hem 'in extase brachten' en dacht hij met weemoed terug aan 'mijn jeugdige vervoering bij het zien van vogeleieren, nestvogels en kuikentjes'..

Helemaal verdiept in Barbellions zielenroerselen hoorde ik plots achter mij een gescharrel, iets als zachte voetstappen op een tapijt van dorre bladeren, en tussenin af en toe een knorrend geluidje. Zoals verwacht kwam er vanonder het struikgewas een egeltje tevoorschijn. Het was een prachtig diertje en het liet zich gemakkelijk van dichtbij observeren. Het egeljong was onmiddellijk mijn vriend, want hij is dol op slakken en daar heeft elke tuinier er toch te veel van. Een beetje verder in de tuin klonk nog geritsel: een volwassen egel (moeder egel veronderstel ik) scharrelde rond de composthoop. Daar was voor haar zeker lekkers te vinden. Maar dan: aan de overkant nog meer geschuifel en gewemel. Na

enig zoeken bemerkte ik een tweede jong op foeragetocht onder de frambozenstruiken. De dagboeklezer voelde zich omsingeld door egels. Heerlijk.

De egel (*Erinaceus europaeus*) is ondanks zijn stekels een diertje dat door iedereen graag wordt gezien. Vooral kinderen vinden het schattig. Alleen eigenaars van een (slecht afgesloten) kippenren durven wel eens kwaad worden op de egel die dan als een doortrapte eierendief wordt gebrandmerkt. Een egel lijkt heel dicht tegen de grond te lopen, maar beschikt toch over vrij lange poten, ongeveer tien centimeter van de heup naar de tenen. De poten blijven tijdens het lopen heel gebogen.

Egels zijn vraatzuchtige insecteneters. Geduldige biologen hebben het voor ons geteld: zij verorberen tot tachtig regenwormen en/of kevers per uur. In de zomer en het najaar vullen ze hun dieet aan met slakken, pissebedden, oorwormen en duizendpoten, maar ook eieren, muizen, paddenstoelen en vruchten staan op

het menu. Zij beschikken daarvoor over 36 tanden, die snel slijten door zand, steen en aarde die de dieren met het voedsel meekrijgen. Hierdoor zijn de tanden bij oudere dieren vaak afgebroken of zelfs verdwenen. Rug en flanken zijn bedekt met ongeveer 8100 tot 8700 bruin-grijze stekels van 15 tot 25 mm. lang. De stekels worden ook pennen genoemd en zijn hol. Ze gaan zo'n achttien maanden mee.

Je kan een egel in een dichte ondergroei gemakkelijk lokaliseren door de opvallende en soms heel verscheiden geluiden die hij voortbrengt: snuiven (bij het

eten), knorren (bij gevaar), maar ook piepen, sissen, sjirpen. In het verkeer zijn de dieren het meest kwetsbaar, maar ze kunnen ook heel taai zijn. Zo zijn ze bestand tegen verschillende soorten gif. Een egel overleeft zelfs een dosis arsenicum die 25 mensen zou doden. In de middeleeuwen werd wel eens gedacht dat de lichaamsdelen van egels geneeskrachtig waren. Een van egels gemaakte zalf werd toen gebruikt tegen steenpuisten. Van zigeuners werd lange tijd gedacht dat zij egels roosterden en vervolgens opaten, vandaar kregen ze in het Duits de naam Igel-fresser. Het idee lijkt me weinig aantrekkelijk. Meer zelfs: ik hoed me er voor al te dicht in hun buurt te komen, want omdat egels hun vacht moeilijk kunnen schoonmaken verkeren ze vaak in het onaangename gezelschap van vlooiën en teken. Geen erg. Geen enkele egel immers zit te wachten op een beetje menselijke nabijheid of genegenheid.

Johan Strobbe

Vogelmuur, *Stellaria media*

*Vogelmuur is een lage, éénjarige plant uit de Anjerfamilie die bloeit van (januari) februari tot november (december). De plant is vaak wijdvertakt maar heeft maar één wortelstelsel. De blaadjes zijn groen, eirond met een spits topje en vaak gesteeld. De bloemknop is behaard. De vijf kroonblaadjes zijn wit en diep ingesneden waardoor de bloemetjes er sterachtig uitzien, vandaar *Stellaria*: latijn voor kleine ster. De kelkblaadjes zijn even lang, de helmknoppen zijn paars en op het bovenstaand vruchtbeginsel staan 3 stijlen.*

eten is. Het is sappig met een verfijnde notensmaak. Zolang de stengels, blaadjes en bloemen mals en zacht zijn, kun je ze plukken. Let op! Als het plantje niet bloeit, zou je de blaadjes kunnen verwarren met die van rood guichelheil, dat giftig is. Bij bloei is verwarring uitgesloten, vermits rood guichelheil rode bloempjes heeft. Je kan het kruid rauw in salades verwerken, of warm als spinazie, in de soep, in een stampotje. Je kan de witte bloemblaadjes gebruiken om te garneren.

Recepten

Groentesoep met vogelmuur

Snij een preistengel, een ui en 3 kruimige aardappels in fijne stukken. Laat de groenten stoven in wat boter of olijfolie. Was 200 gr vogelmuur, snij het grof en voeg het bij de groenten. Doe er water en kruiden naar smaak bij en laat doorkoken. Mix de soep. Bij het opdienen, kan je het bord garneren met een fijn takje vogelmuur.

Stampotje

Kook 2 aardappels, een pastinaakwortel en enkele aardperen tot ze gaar zijn. Giet het water af. Voeg er een scheut olijfolie bij en stamp het mengsel fijn. Roer er 200 gr fijngehakte vogelmuur door en breng op smaak met peper en zout en eventueel wat tuinkruiden.

Rita

HOUT - TRIPLEX - ISOLATIE
DECORATIEVE PLATEN - OSB - DEUREN

BVBA
HOUTHANDEL CARPENTIER

Gitsbergstraat 53
8830 GITS-HOOGLEDE
TEL. 051 - 20 20 04
FAX 051 - 24 59 52

BVBA

Millesteenstraat 65, 8890 Dadizele

tel. 056 50 93 58 - fax 056 50 47 13

defieuwdruk@skynet.be

Karel en Kristien Desmet-Naessens "Le Bellet" - 19400 Monceaux sur Dordogne
Corrèze - France.

"Le Bellet"

Vakantieverblijf te huur
in het hart van de natuur

www.aubellet.com

kristien.naessens@gmail.com
0033 555 911 017
of +32 (0) +86 021 249

- 24-6** 7 zwartkopmeeuwen Lichtervelde Miguel Demeulemeester
- 26-6** 2 zomertortels Hooglede Wim Declercq
- 03-07** Ree Rhodesgoed Pedro Depypere
- 03-08** Laatvlieger Sterrebos Erik Naeyaert
- 05-08** Regenwulp Hooglede Wim Declercq
- 10-08** Ree Rhodesgoed Robbe Cool
- 14-08** Witgatje, Oeverloper Bufferbekken Robbe C.
- 18-08** 2 buizerds, groene specht Kleiputten
6 Oranje Luzernevlinders Brigitte Crombez
- 21-8** Waterral Rhodesgoed Brigitte Crombez
- 28-08** Sperwer in de tuin Roeselare Paula Flipts
- 20-8** Kleine Zilverreiger Bufferbekken .. Dieter Coelembier
- 22&24-08** Wespandief Gits Koen Vandepitte
- 26-08** 6 witgatjes, oeverloper Bufferbekken
2 wintertalingen Koen Vandepitte

Waarnemingen, foto's of leuke anekdotes kan je steeds mailen naar **vandepitte.koen@skynet.be**

Of nog beter is om zoveel mogelijk waarnemingen te posten op **www.waarnemingen.be**. Dit jaar willen we zoveel mogelijk van de nog aanwezige biodiversiteit in onze regio inventariseren.

Waarnemingen.be is voor ons hiervoor een zeer handig instrument. Voor vogels kan men bij het invoeren onder gedrag nestindicaties ingeven. Alle gegevens zijn nuttig van korstmossen, paddenstoelen, insecten, zoogdieren, vogels, ...

Indien je niet 100 % zeker bent van je determinatie voeg dan een foto toe en plaats je waarneming op onzeker. Je krijgt zeker respons van andere natuurkenners en zo leren we samen nog wat bij.

Alvast bedankt en veel plezier tijdens het waarnemen!

Personalia

We betuigen onze innige deelneming bij het overlijden van:

- **Mia Demees**, 87 jaar, zus van Lut en wijlen Jan Demees, overleden op 1 juni 2013.

- **Angèle Vandamme-Wyffels**, 93 jaar, mama van bestuurslid Ria Wyffels, overleden op 19 juli 2013

Colofon

Bestuur Mandelstreke:

voorzitter: Piet Desmet - 051 225 852 - voorzitter@natuurpuntmandelstreke.be
ondervoorzitter: Wim Marichal - 0476 307 762 - ondervoorzitter@natuurpuntmandelstreke.be
secretaris: Philippe Deprez - 050 347 824 - secretaris@natuurpuntmandelstreke.be
penningmeester: Johan Plouvier - 051 226 678 - penningmeester@natuurpuntmandelstreke.be
redacteur: Koen Maes - 051 727 001 - redacteur@natuurpuntmandelstreke.be
materiaalman: Willy De Ruyter - 051 697 796 - materiaalman@natuurpuntmandelstreke.be
communicatie: Peter Hantson - 051 203 063 - communicatie@natuurpuntmandelstreke.be
bestuursleden:
Brigitte Crombez - 0497 087 991 - brigittecrombez@gmail.com
Martine Lakiere - 0479 780 002 - martine.lakiere@telenet.be
Johan Hanssens - 051 309 199 - johanhanssens@fulladsl.be
Koen Vandepitte - 0478 394 677 - vandepitte.koen@skynet.be
Ria Wyffels - 050 211 392 - riawyffels@yahoo.com

steenuilwerkgroep: Ludo Momerency - 051 225 280 - steenuilwerkgroep@natuurpuntmandelstreke.be

conservator De Kleiputten: Piet Desmet

webmaster: Filip De Keyser - webmaster@natuurpuntmandelstreke.be

lay-out: Johan D'haenen - 0485 953 435 - layout@natuurpuntmandelstreke.be

Bestuur kern De Reiger:

voorzitter: Jean-Pierre Vandamme - 051 771 213 - jeanpierre vandamme@skynet.be

secretaris: Mathieu Foré - 051 770 061 - mathieu.fore@lne.vlaanderen.be

bestuursleden:

Filip Cardoen - 051 770 159 - info@filipcardoen.be

Bart Debaes - 051 229 088 - bdebaes@yahoo.com

Peter Donck - 0497 450 811 - peterdonck@telenet.be

Bankrekening van Natuurpunt Mandelstreke:

BE51 9799 6273 0762 p/a Klokkeputstraat 93, 8800 Roeselare

Bankrekening van Natuurpunt Kern De reiger

466 4368161 68 p/a Meulebrouckstraat 7, Moorslede

Website: www.natuurpuntmandelstreke.be

Lidmaatschap van Natuurpunt voor het ganse gezin = €24

(tijdschriften DWW 4x en Natuur.blad 4x) op rekening **BE17 2300 0442 3321** van Natuurpunt vzw - Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

Extra tijdschriften:

Natuur.focus (4x) en Natuur.oriolus (4x) = elk €8,5 of samen €14,5

Leden van andere Natuurpuntafdelingen kunnen "Door Weer en Wind" ontvangen door storting van €6 op **BE51 9799 6273 0762**

Werkingsgebied Natuurpunt Mandelstreke: Roeselare, Hooglede-Gits, Moorslede, Staden, Ledegem

VogelOpvangCentrum

Bulskampveld 8, 8730 Beernem - 050/790 959

Giften voor Mandelboek

(vanaf €40 met fiscaal attest):

rechtstreeks te storten op rekening **293-0212075-88** van Natuurpunt Beheer vzw, met vermelding "**Reservatenfonds 3567, Mandelstreke**".

Giften voor Vogelwerkgroep Mandelstreke

(vanaf €40 met fiscaal attest):

rechtstreeks te storten op rekening **230-0524745-92** van Natuurpunt Studie vzw, met vermelding "**VWG Mandelstreke - project 2423**".

Werken mee aan dit nummer:

Petra Beeck, Bart Debaes, Philippe Deprez, Willy De Ruyter, Piet Desmet, Katty Dewilde, Rita Gesquiere, Johan D'haenen, Koen Maes, Ludo Momerency, Johan Strobbe, Koen Vandepitte, Tim Vandewiele

Foto's cover:

boven: Woudaap (Wim Decock) - onder: Vroegochtendwandeling (Bart Debaes)

De teksten voor het volgende nummer graag binnen bij de redactie tegen 1 september 2013

Druk: Defeuwdruk

Oplage: 1100 exemplaren

Dit blad wordt gedrukt op milieuvriendelijk papier... Respecta mat 100 gr. 100% recyclage

Spaarbank
Verzekeringen
Leningen
Beleggingen

KANTOOR BABYLON - FSMA 26672 cAcB
Westlaan 145, 8800 Roeselare, 051 25 10 10

MARIANNE DEPRAETERE - FSMA 48078 cAcB
Beversesteenweg 363, 8800 Roeselare, 051 20 50 94

LIEVEN MESSEYNE - FSMA 104258 cAcB
Leenbosstraat 16, 8830 Gits, 051 20 10 86
Ieperstraat 768, 8830 Hooglede, 051 24 45 52

KANTOOR VANHAECKE - FSMA 61160 cAcB
Rumbeeksestwg 464, 8800 Rumbeke, 051 24 46 53

RUDI VERHOEST - FSMA 46891 cAcB
Noordlaan 9, 8800 Roeselare, 051 24 01 30

KANTOOR VANDEVOORDE BVBA - FSMA 107137 cAcB
Meiboomlaan 5-7-9, 8800 Roeselare, 051 24 28 27

*Altijd
een groen
streepje
voor ...*

Grafisch ontwerp •
Filip CARDOEN

Filipcardoen.be

DESOTEC
ACTIVATED CARBON

Pure.

ACTIEVE KOOL

REACTIVATIE

FILTERS

SERVICE

DESOTEC ACTIVATED CARBON NV-SA
Regenbeekstraat 44 - 8800 Roeselare Belgium /
Tel. +32 51 24 60 57 / Fax +32 51 24 59 16 /
info@desotec.com / www.desotec.com

sercu
office & automation

SERCU WEBSHOP

Bezoek ook
onze webshop

www.sercu.be

Brugsesteenweg 380
8800 Roeselare

PARTNER **CALIPAGE**

Alles voor kantoor en méér.

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

HUBERT DAVIDTS
T U I N A R C H I T E C T

Beversesteenweg 369 - 8800 Roeselare
tel. : 051 69 00 30 - fax: 051 69 00 31
info@davidtshubert.be - BE 442 678 603

TULIKIVI

100%
ecologisch
verwarmen

slechts 2 u.
stoken voor
24 u. warmte

BROUCKE

Kachel & SpeksteenCenter

Diksmuide - Roeselarestraat 92

Tielt - Markt 8 - Oostduinkerke - Leopold II laan 28

www.broucke.be - 051/50 00 87

De nr. 1
in W.-VI.
in

pellet
speksteen
& hout
kachels

uitvaartcentrum

Werbrouck

051 25 16 35
24u/24u en 7/7 dagen

- ▶ organisatie uitvaart van A tot Z
- ▶ persoonlijke dienstverlening
- ▶ respect voor uw wensen
- ▶ nabestaandenzorg
- ▶ uitvaartverzekeringen
- ▶ bijstand voor, tijdens en na het overlijden
- ▶ eigen rouwdrukwerk

Bruanestraat 27 | 8800 Roeselare
tel. 051 25 16 35 | fax 051 25 16 65
werbrouck@dela.be
www.uitvaartcentrum-werbrouck.be

KITE OPTICS

SWAROVSKI
OPTIK

Euromex

SIGHTS OF
NATURE

Pieter De Conincklaan 108
8200 St-Andries, Brugge
050 31 50 01
www.deputter.com

Bynnex

Verrekijkers • Telescopen • Microscopen • Accessoires